

Sprawozdanie z realizacji za rok 2025
Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających
przemocy domowej na lata 2024-2030

Dnia 18 czerwca 2024 r. uchwałą Nr III/22/24 Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024- 2030.

Strategicznym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej i zwiększenie skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

Osiągnięcie celu strategicznego będzie możliwe poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- 1) Zidentyfikowanie profilaktyki, diagnoza i edukacja społeczna,
- 2) Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową,
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele realizowane będą przez następujące działania:

- zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu zambrowskiego, ich bieżąca analiza,
- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- zbadanie istniejącej infrastruktury lokalnych instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej w powiecie zambrowskim,
- organizacja powiatowych działań dotyczących przeciwdziałania przemocy i jej zapobieganiu,
- uczestnictwo w krajowych i regionalnych kampaniach społecznych związanych z szeroko pojętym zjawiskiem przemocy i jej profilaktyki,
- opracowanie i realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych kierowanych do dzieci i młodzieży,
- przygotowanie i rozpowszechnienie informatorów, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej i Facebooku,
- organizacja konferencji o tematyce przemocy domowej.

- nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej,
- pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia dla osób doznających przemocy.
- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej oraz ich monitoring,
- realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz ich monitoring,
- pomoc psychologiczna dla osób stosujących przemoc,
- interdyscyplinarna współpraca w zakresie działań zmierzających do wyeliminowania destrukcyjnych postaw sprawców przemocy domowej.
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- inicjowanie spotkań oraz przedsięwzięć służących doskonaleniu zawodowemu osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- wdrożenie systemu wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc domową w formie superwizji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie stale włącza się w kompleksową pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez efektywną współpracę z innymi placówkami m.in. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji, a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W wyniku tej współpracy w 2025 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wpłynęły 4 pisma (PPP w Zambrowie, Miejskie Przedszkole Nr 3 w Zambrowie) z prośbą o skontrolowanie sytuacji w rodzinie i podjęcie stosownych działań w ramach posiadanych kompetencji. W rodzinach tych pracownicy udzieli pomocy 2 kobietom, 2 mężczyznom i 5 dzieciom.

Pomoc ofiarom przemocy jest bardzo trudna. Trudności te wynikają ze specyfiki przemocy, wyuczonej bezradności, niskiego poczucia własnej wartości, braku wiary w zmiany, silnego

poczucia winy, powodującego, że osoby szybko wycofują się z kontaktu, mają wysoki poziom lęku przed sprawcą, czują się od niego uzależnione i zupełnie bezradne. Dotychczasowe uregulowania prawne nie chronią ofiary przemocy przed sprawcą. Sprawy sądowe trwają bardzo długo, często są umarzane z braku wystarczających dowodów, świadków, a jeżeli zostają zakończone wyrokiem, to kary są niskie.

Kierunek I

Zidentyfikowanie profilaktyki, diagnoza i edukacja społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 21 listopada 2025 r. po raz drugi włączyło się w finał kampanii "Dzieciństwo bez przemocy", oświetlając swoją siedzibę na kolor czerwony.

Kampania „Dzieciństwo bez przemocy” ma być wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce oraz promocją rozwiązań sprzyjających dobremu dzieciństwu. Zorganizowana została przez Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci, którą tworzy kilkanaście organizacji działających na rzecz dobrostanu najmłodszych. Na kampanię złożyło się wiele inicjatyw edukacyjnych, których celem było uwrażliwianie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci w Polsce, wspieranie ludzi w reagowaniu na przemoc wobec dzieci, promowanie idei uważnego rodzicielstwa i promocja systemowych rozwiązań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na bieżąco rozpowszechnia materiały promocyjne i informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych w Budynku Starostwa Powiatowego w Zambrowie oraz siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 r. przeprowadziło otwarte zajęcia pedagogizujące dla rodzin na terenie powiatu zambrowskiego o następujących tematyce: *„Prawidłowe wykonywanie zadań z zakresu rozwiązywania problemu przemocy wobec dziecka przy zastosowaniu zasad skutecznej współpracy i właściwej oceny problemu”*. Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 05.12.2025 r. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, ul. Fabryczna 3. Szkolenie przeprowadziła mgr Arleta Mioduszevska – pracownik socjalny PCPR w Zambrowie. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób. Drugie spotkanie odbyło się dnia 11.12.2025 r. w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Zambrowie, ul. Legionowa 1. Szkolenie przeprowadził mgr Karol

Kossakowski – Kierownik PCPR w Zambrowie. W spotkaniu uczestniczyło 12 osób.

Kierunek II

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie funkcjonuje Punkt informacyjno – konsultacyjny dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych mieszczący się w Zambrowie, ul. Fabryczna 3, pokój 11, parter. Zakresem działania obejmuje poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności *psychologiczne, pedagogiczne i socjalne*. Porady są bezpłatne. Odbiorcami są osoby mieszkające na terenie Powiatu Zambrowskiego o niskim statusie materialnym. Kontaktowały się one z własnej inicjatywy lub były kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. udzielono łącznie 24 porady.

Psycholog – 24 porady

Ponadto pracownicy socjalni naszego Centrum udzielają porad socjalnych na bieżąco każdego dnia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 18.03.2025 r. zaprosiło Wykonawców do składania ofert cenowych na Usługi współpracy z pomocą społeczną, policją i innymi instytucjami w zakresie interwencji kryzysowej. Na ogłoszony konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

Kierunek III

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2024 r. opracowało *Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030* oraz *Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2030*.

W celu zebrania grupy docelowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w dniach 30.01.2025 r., 28.04.2025 r., a następnie 30.07.2025 r. wysłało do Gmin, Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie, Prezesa Sądu Rejonowego w Zambrowie, Prokuratury

Rejonowej w Zambrowie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zambrowie pisma z prośbą o kierowanie sprawców przemocy do pracownika socjalnego naszego Centrum.

Dnia 22.04.2025 r. zaproszono do składania ofert cenowych na przeprowadzenie zajęć psychologicznych ze sprawcami przemocy w ramach **programu korekcyjno – edukacyjnego**. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła 1 oferta, która spełniała wymogi merytoryczne i formalne.

Program został zrealizowany w terminie od 02.06.2025 r. do 13.06.2025 r. Zajęcia grupowe prowadziła mgr Anna Trypuć w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów, .

I. Zajęcia obejmowały następującą tematykę:

Data	Tematy zajęć grupowych	Liczba godzin
02.06.2025 r.	Interpretacje definicyjne przemocy: ▪ przedstawienie definicji i rodzaje przemocy domowej; ▪ uświadomienie, czym jest przemoc, ▪ zidentyfikowanie własnych zachowań przemocowych wobec bliskich; ▪ wzięcie odpowiedzialności za swoje zachowania przemocowe;	5
03.06.2025 r.	Ustalenia wyjaśniające agresję i przemoc: rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych,	5
04.06.2025 r.	zapowiadających zachowania przemocowe; ▪ mechanizmy agresywnych zachowań, zaprzeczenie aktom przemocy i zniekształcenie obrazu minionych zdarzeń; ▪ opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy (Trening Zastępowania Agresji); ▪ ćwiczenie „przerwy na ochłonięcie” jako doraźnej techniki powstrzymania agresywnych relacji.	5

05.06.2025 r.	Relacje w związku z problemem przemocy – mechanizm uzależnienia	5
06.06.2025	▪ wyznaczniki uzależnienia sprawcy w relacji przemocy; ▪ mechanizmy regulacji emocji; ▪ zniekształcenie poznawcze u sprawców przemocy; ▪ zaburzenia struktury „ja” sprawców przemocy	2,5
09.06.2025 r.	Przemoc domowa –relacje rodzinne:	5
10.06.2025 r.	▪ nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie bez użycia agresji; ▪ nauka umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych.; ▪ nauka umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć. ▪ zdrowy model funkcjonowania rodziny i relacji z dzieckiem, ▪ uświadomienie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą je stosowania przemocy ; ▪ trudności w kontaktach interpersonalnych osób zdrowych z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	5
12.06.2025 r.	Porozumiewanie się bez przemocy: ▪ partnerstwo, zaufanie, wsparcie, szacunek; ▪ koncentracja na przyszłości i pozytywach (TSR); ▪ odkrywanie mocnych stron i odbudowywanie poczucia wartości (TSR); ▪ Skala motywacji zmian i postępu	5
13.06.2025 r.	Podsumowanie zajęć- zakończenie stosowania przemocy ▪ zasady dobrej komunikacji, ▪ negocjacja a wymuszanie i groźba,	2, 5

	▪ sposoby sprawdzenia efektów Programu: - skonfrontowanie postaw, - ankieta ewaluacyjna.	
--	--	--

II. Charakterystyka uczestników programu i zajęć:

Zajęcia grupowe były prowadzone w Sali Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, w warunkach wolnościowych. Spotkania odbywały się od godz. od 16.00 do 21.00 przez okres od dnia 02.06.2025 r. do dnia 13.06.2025 r. W zajęciach uczestniczyło 6 osób, 5 mężczyzn i 1 kobieta. Osoby do Programu były kierowane przez Zespoły Interdyscyplinarne i Sąd Rejonowy w Zambrowie. Uczestnicy przybywali na spotkania punktualnie. Przebieg spotkań odbywał się w spokojnej atmosferze zgodnie z zawartym kontraktem. Tematy zajęć były zgodne z przyjętym harmonogramem. Były wykorzystane materiały biurowe.

Formy i metody pracy z grupą:

1. Wykład – przedstawienie informacji i wiedzy na temat przemocy domowej,
 2. Dyskusja tematyczna:
- Trening aktywnego słuchania
 - Pytanie o cud – mające na celu wprowadzenie klienta i pozwolenie mu znaleźć się w preferowanej przyszłości. Metoda Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach.
 - Pytania dotyczące wyjątków – ma na celu odnalezienie strategii stosowanych przez klienta, aby uzyskać cel. „Postaraj się opisać czasy, w których problem się nie pojawił lub wystąpił w mniejszym stopniu”. Metoda Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach.
 - Pytania dotyczące zasobów, które mają akcentować mocne strony klienta. „Co czujesz, gdy... Jak reagujesz na...”. Metoda Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach.
 - Skale postępu, które są pomocne w zidentyfikowaniu różnic w istotnych kwestiach. Rozmowa o możliwościach – daje poczucie kompetencji i sprawstwa do realizacji celów i wprowadzenia zmiany, budowanie rozwiązań w oparciu o zasoby jakie posiada

klient oraz rozwijanie tych zasobów. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.

- Komplementowanie klienta – pokazywanie i chwalenie klienta za jego zasoby, cechy. Daje motywację klientowi w swoje siły, można powiedzieć że pozytywnie doładowuje klienta. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.
- Trening Zastępowania Agresji prowadzenie przez opisywanie w jaki sposób kontrolować własną impulsywność, przez co wzmacniamy prospołeczne zachowania.

3. Praca z ankietą: sprawdzająca poziom wiedzy uczestników na temat przemocy domowej.

III. Opis działań podejmowanych w trakcie realizacji programu; stopień realizacji zakładanych celów, osiągniętych efektów

Oddziaływania edukacyjne odbywały się w sposób aktywizujący uczestników. Uczestnicy otwierali się na zajęciach, mówili o swoich spostrzeżeniach dotyczących zachowań agresywnych. Mówili o swoich rodzinach, chwalili się dziećmi. Mówili o uzależnieniu od alkoholu i utrzymywanej absencji. Zajęcia korekcyjne poświęcone były nauce nowych konstruktywnych zachowań będących alternatywą dla zachowań przemocowych. Większa część zajęć poświęcona była m.in. zachowaniom asertywnym, sposobom rozwiązywania problemów oraz nauce umiejętności prawidłowej komunikacji i radzenia sobie ze stresem. Mówione było o rodzinie i stereotypach w niej funkcjonujących i jaki to ma wpływ na przejawienie przemocy wobec dzieci. Uczestnikom przedstawiono, że rodzice sami byli podmiotami socjalizacji, w związku z czym realizują określone kategorie. Nie jest łatwo wyjść poza schemat, w ramach którego sami byli wychowywani – to, w jakim duchu ich wychowano w domach i szkołach, rzutuje na to, jak sami wychowują swoje dzieci. Przedstawiono, że to rodzice mają być dla dzieci drogowskazem, ale też muszą wiedzieć, kiedy zejść im z drogi. Gdy im się uda, w niejednej sytuacji otrzymują od swoich pociech wspaniałą lekcję między innymi swobodne, szczere i beztrudne wyrażanie siebie. Uczestnicy przechodzili trening umiejętności aktywnego słuchania, poznali podstawowe zasady negocjacji i zasady właściwego rozwiązywania sporów oraz były wskazywane uczestnikom możliwości korzystania ze wsparcia społecznego w celu zapobiegania ich izolacji i wykluczenia. Zakończenie rozmowy zawsze kończyło się hasłem „żyj tak aby nikt nie płakał przez ciebie”

Stopień realizacji i osiągnięcie efektów zbadano na podstawie przeprowadzonych trzech ankiet na początku zajęć i zakończenia zajęć oraz ankiet ewaluacyjnych. Ustalono, iż większość uczestników ma podstawową wiedzę na temat przemocy. Zajęcia umożliwiły im poszerzenie wiedzy na temat innych form przemocy. Na podstawie tych ankiet można stwierdzić, iż większość uczestników zaznaczyła, że przemoc domowa była skierowana do współmałżonków i rodziców. Natomiast głównym czynnikiem zachowań agresywnych najczęściej podawany był alkohol, a inne powody stosowania przemocy domowej odnosiły się do złego zachowania członków rodziny w tym były poruszane sprawy majątkowe lub ogólnego złego samopoczucia psychicznego sprawcy. W trzeciej ankiecie ewaluacyjnej, która zawierająca ocenę zajęć między innymi pytania dotyczące oceny zawartości merytorycznej programu, sposobu prowadzenia zajęć, efektów oddziaływań na zachowanie sprawców. Ankieta ta umożliwia postawienie tezy, iż w odczuciu sprawcy problem przemocy domowej jest ważny, program korekcyjno-edukacyjny był oceniany jako skuteczne rozwiązanie przeciwdziałania przemocy domowej. Uczestnicy doceniają możliwość wzięcia udziału w programie. Wysoko ocenili zawartość merytoryczną programu jaki i sposób prowadzenia, dostrzegli osobiste korzyści. Zdaniem uczestników na zajęciach zdobyli wiedzę oraz poznanie nowych umiejętności, które pomogą poprawnie funkcjonować w rodzinie i społeczeństwie. Uczestnicy poprzez zajęcia dostrzegli szansę korekty własnych zachowań, a zdobyte umiejętności zamierzają wykorzystać w codziennym funkcjonowaniu.

IV. Uwagi, oceny i wnioski prowadzących oddziaływania

Prowadzone zajęcia odbyły się w bardzo spokojnej atmosferze, uczestnicy przejawiali chęć w nich uczestniczenia. Byli bardzo aktywni, chętnie odpowiadali na pytania, na tzw. trudny temat, wymieniali swoje spostrzeżenia z innymi, chętnie wykonywali czynności zlecane przez prowadzącego. Podczas zajęć zrobiono notatki na temat uczestników programu (informacje uzyskano podczas rozmów). Zauważono, że program oddziaływań korekcyjno-edukacyjny dla niektórych uczestników był formą szkolenia, którego celem było przedstawienie zasad i norm funkcjonowania w życiu społecznym.

Dnia 21.03.2025 r. zaproszono do składania ofert cenowych na przeprowadzenie zajęć psychologicznych ze sprawcami przemocy w ramach **programu psychologiczno - terapeutycznego**. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła 1 oferta, która spełniała wymogi merytoryczne i formalne.

Program został zrealizowany w terminie od 04.10.2025 r. do 15.11.2025 r. Zajęcia indywidualne i grupowe prowadziła psycholog mgr Natalia Jabłonowska w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów. Czas trwania programu: 36 godzin zajęć (1 godzina spotkań indywidualnych + 29 godzin spotkań grupowych). Do zajęć przystąpiło 7 osób (7 mężczyzn, 0 kobiet), program ukończyło w ramach tej edycji **6 osób**.

I. Spotkanie diagnostyczne (1 godzina)

Cel: Wstępna diagnoza sytuacji życiowej uczestnika, zrozumienie jego oczekiwań i celów wobec programu. Zawarcie kontraktu terapeutycznego.

Program:

- Powitanie uczestnika, przedstawienie zasad programu.
- Ocena sytuacji życiowej (problemów w rodzinie, tła przemocy, motywacji do zmiany).
- Określenie celów terapeutycznych.
- Zawarcie kontraktu terapeutycznego, w tym regulaminu i zasad uczestnictwa (minimum 75% obecności).
- Ustalenie pierwszych kroków w pracy terapeutycznej.

II. Spotkania grupowe (29 godzin)

Cel: Wymiana doświadczeń, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, uczenie konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów

Spotkanie 1:

Blok 1: Wstęp do grupy i budowanie zaufania (2 godziny)

- Przedstawienie zasad współpracy w grupie.
- Budowanie zaufania i otwartości.
- Krótkie ćwiczenia integracyjne.
- Zawarcie kontraktu

Blok 2: Rozumienie przemocy i jej mechanizmów (6 godzin)

- Analiza, czym jest przemoc (fizyczna, emocjonalna, psychiczna).
- Dyskusja na temat mechanizmów stosowania przemocy w rodzinie.
- Rozpoznawanie własnych reakcji i schematów agresywnych.

Spotkanie 2

Blok 1: Umiejętności rozwiązywania konfliktów (4 godziny)

- Ćwiczenia na rozwiązywanie trudnych sytuacji bez używania przemocy.
- Praca nad asertywnością i komunikacją.
- Symulacje konfliktów i konstruktywne podejście do rozwiązywania sporów.

Blok 2: Emocje i ich kontrolowanie (3 godziny)

- Nauka rozpoznawania i wyrażania emocji w sposób kontrolowany.
- Praca nad panowaniem nad impulsywnymi zachowaniami.
- Ćwiczenia praktyczne w pracy z emocjami.

Spotkanie 3

Blok 1: Budowanie zdrowych relacji w rodzinie (3 godziny)

- Rozmowy na temat wzorców rodzicielskich i partnerskich.
- Nauka wyrażania emocji i komunikacji w relacjach rodzinnych.
- Analiza błędów wychowawczych, praca nad wzorcami relacyjnymi.

Blok 2: Przyjmowanie odpowiedzialności za swoje czyny (4 godziny)

- Refleksja nad odpowiedzialnością za stosowanie przemocy.
- Rozpoznawanie mechanizmów obronnych.
- Wzmacnianie postawy odpowiedzialności za działania.

Spotkanie 4

Blok 1: Symulacje i rozwiązywanie rzeczywistych problemów rodzinnych (6 godzin)

- Praca na przykładach z życia codziennego uczestników.
- Rozwiązywanie problemów w rodzinie poprzez konstruktywne strategie.
- Nauka wypracowywania kompromisów w konfliktach.

Blok 2: Podsumowanie, określenie dalszych kroków, zakończenie pracy grupy (2 godziny)

- Refleksja nad nauką i zmianą w postawach.
- Przeprowadzenie ostatniej ankiety ewaluacyjnej.

- Omówienie planu dalszej pracy i monitoringu.

III. Ewaluacja Programu (ankieta)

Po zakończeniu programu każdy uczestnik wypełnia anonimową ankietę ewaluacyjną, której celem jest ocena jakości programu, zadowolenia uczestników oraz ewentualnych obszarów do poprawy. Ewaluacja składa się z pytań dotyczących:

- Oceny przydatności zajęć.
- Zmian w zachowaniu uczestników.
- Oczekiwań uczestników na przyszłość.

Osiągnięte efekty

1. Wzrost świadomości własnych zachowań przemocowych

Uczestnicy programu wykazali zwiększoną zdolność rozpoznawania zachowań przemocowych (fizycznych, psychicznych, emocjonalnych oraz ekonomicznych) oraz ich wpływu na członków rodziny.

2. Zwiększenie odpowiedzialności za własne działania

Uczestnicy zaczęli w większym stopniu brać odpowiedzialność za swoje zachowania i ich konsekwencje, wykazując mniejszą skłonność do racjonalizacji, obwiniania lub minimalizowania stosowanej przemocy.

3. Rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych i czynników ryzyka

Uczestnicy nabyli umiejętność identyfikowania sytuacji i emocji, które zwiększają ryzyko zachowań przemocowych, oraz potrafią wskazać strategie zapobiegania eskalacji konfliktu.

4. Rozwój kompetencji regulacji emocji

Zaobserwowano poprawę w zakresie stosowania technik regulacji emocjonalnej, takich jak przerwy czasowe, techniki oddechowe, zmiana perspektywy czy konstruktywne wyrażanie złości i frustracji.

5. Poprawa umiejętności komunikacji

Uczestnicy rozwinęli zdolność korzystania z komunikatów „ja”, aktywnego słuchania oraz formułowania potrzeb w sposób nieagresywny.

6. Zwiększenie motywacji do zmiany

W części grupy odnotowano trwałą deklaratywną motywację do dalszej pracy nad zachowaniami oraz do korzystania z dodatkowych form wsparcia (indywidualna terapia, grupy wsparcia).

Uwagi

1. Zróżnicowany poziom zaangażowania

Zaangażowanie uczestników w proces zmiany było zróżnicowane; część osób aktywnie uczestniczyła w zajęciach i pracach własnych, inni wymagają dalszej intensywnej pracy nad motywacją i odpowiedzialnością.

2. Konieczność kontynuacji oddziaływań

Uzyskane efekty są początkiem procesu zmiany. Utrwalenie nowych umiejętności wymaga kontynuacji pracy w formach indywidualnych lub grupowych, zwłaszcza w przypadku osób z utrwalonymi wzorcami przemocy i uzależnieniem.

3. Czynniki środowiskowe

W kilku przypadkach zauważalne są trudności wynikające z sytuacji rodzinnej, ekonomicznej lub prawnej uczestników, co może wpływać na utrzymanie zmian w zachowaniu.

4. Rekomendacje

Zaleca się kontynuację pracy nad regulacją emocji, komunikacją bez przemocy, rozpoznawaniem sygnałów ryzyka oraz rozwijaniem alternatywnych sposobów radzenia sobie z frustracją i konfliktem.

Kierunek IV

Podnoszenie kompetencji, rozwijanie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie realizując ustawowy obowiązek wynikający z art. 19 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) dotyczący szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu zambrowskiego, zorganizowało w dniu 19 września 2025 r. zdalne konferencje "Potrzeby osób żyjących z demencją. Wyzwania i nadzieję". Do uczestnictwa w szkoleniu zostały zaproszone m.in. dyrektorzy Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu zambrowskiego wraz z pracownikami.

Starszy pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 roku uczestniczył w szkoleniach:

1. „Praktyczne aspekty realizacji standardów ochrony małoletnich w związku z *Ustawą Kamilka*” w dniu 2 października 2025 r.
2. „Typowe Kryzysy występujące w środowisku pieczy zastępczej – profilaktyka i przeciwdziałanie” w dniu 2 października 2025 r.
3. „Dobrostan psychiczny i odporność zawodowa w pomocy społecznej – strategie radzenia sobie ze stresem i budowanie zdrowego środowiska pracy” w dniach 6 i 30 października 2025 r.
4. „Świadczenie usług społecznych w różnych formach wsparcia: od mieszkań wspomaganych po usługi opiekuńcze i wsparcie procesu usamodzielniania” w dniach 27 i 28 październik 2025 r.

W dniu 26 września 2025 r. starszy pracownik socjalny uczestniczył w konferencji zorganizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku pt. „Od diagnozy do sukcesu – metody i formy wsparcia dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu w domu i szkole”.

Kierunek V

Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie informację o możliwości skorzystania z pomocy rozpropagowało poprzez tablice ogłoszeń, strony internetowe, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy.

Ponadto Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie przez cały rok otrzymuje informacje o dyżurach sędziów i pracowników III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Zambrowie w zakresie wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie współpracuje również z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Telefonem *Niebieska Linia*.

Zambrów, dnia 27.03.2026 r.

Informację przygotowała:

mgr Wioletta Rutkowska
Starszy pracownik socjalny
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie
mgr Karol Kossakowski
.....
(Kierownik Jednostki)